

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัยเรื่อง "การศึกษาทัศนคติทางภาษาที่มีต่อภาษาจีนและผู้พูดภาษาจีน ในกรุงเทพมหานคร คือ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติทางภาษาของผู้พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษาจีนที่มีต่อภาษาจีนและผู้พูดภาษาจีน ตลอดทั้งทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยและผู้พูดภาษาไทยในกรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบของภาษา (paralinguistic factors) ในเรื่อง ความช้า-เร็ว และความดัง-ค่อยของการพูดว่ามีส่วนในการประเมินผู้พูดแตกต่างกันหรือไม่ ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งในแต่ละสถาบันประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างประชากร 2 กลุ่มคือ ตัวอย่างประชากรกลุ่มภาษาไทยซึ่งพูดภาษาไทย แต่พูดภาษาจีนไม่ได้และตัวอย่างประชากรกลุ่มภาษาจีนซึ่งพูดได้ทั้งภาษาไทยและภาษาจีน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ Matched-guise technique ตามแบบของแลมเบิร์ตและเพื่อนร่วมงาน (1960) ด้วยการใช้นเสียงพูด 2 ภาษาโดยผู้พูดคนเดียวกันเป็นเครื่องกระตุ้นให้ผู้ฟังซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาแสดงความคิดเห็นที่มีต่อภาษาจีนและภาษาไทยด้วยการประเมิน ลักษณะบุคลิกภาพของผู้พูดแต่ละภาษา นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทดสอบทัศนคติของผู้ฟังที่มีต่อภาษาจีนที่พูดในลักษณะที่แตกต่างกัน 4 แบบคือ "ดัง-เร็ว" "ดัง-ช้า" "ค่อย-เร็ว" และ "ค่อย-ช้า" นอกจากวิธีการของ matched-guise technique แล้ว ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาทัศนคติทางภาษาที่มีต่อภาษาจีนและภาษาไทยตลอดทั้งความรู้ในภาษาและการใช้ภาษาจีนและภาษาไทยของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับทัศนคติสรุปได้ว่า ตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่มต่างประเมินผู้พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษาจีนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในหลายลักษณะบุคลิกภาพ โดยตัวอย่างประชากรกลุ่มภาษาไทยประเมินเสียงพูดภาษาไทยสูงกว่าเสียงพูดภาษาจีนในทางตรงกันข้ามตัวอย่างประชากรกลุ่มภาษาจีนประเมินเสียงพูดภาษาจีนสูงกว่าเสียงพูดภาษาไทย ซึ่งผลการประเมินในลักษณะดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นความภาคภูมิใจที่มีต่อกลุ่มของตนเองของตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่ม และจากการหาความสัมพันธ์ของการประเมินลักษณะบุคลิกภาพโดยมีเสียงพูดเป็นเครื่องกระตุ้นและไม่มีเสียงพูดเป็นเครื่องกระตุ้น พบว่าผู้ประเมินที่เป็นตัวอย่างประชากรกลุ่มภาษาไทยประเมินเสียงพูดภาษาจีนโดยมีเสียงพูดเป็น เครื่องกระตุ้นต่ำกว่าไม่มีเสียงพูดเป็นเครื่องกระตุ้น ส่วนเรื่องปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบของภาษานั้น จากการศึกษาพบว่า ความช้า-เร็ว และความดัง-ค่อย ของการพูดมีผลต่อการประเมินผู้พูด กล่าวคือเสียงช้าได้รับการประเมินสูงกว่าเสียงเร็ว และเสียงค่อยได้รับการประเมินสูงกว่าเสียงดัง นอกจากนี้เสียงเร็วได้รับการประเมิน

ด้านความรู้ความสามารถสูงแต่ด้านอุปนิสัยใจคอต่ำ และในทางตรงกันข้าม เสียงซ่าได้รับการ
ประเมินด้านความรู้ความสามารถต่ำ แต่การประเมินที่ได้รับในอุปนิสัยใจคอจะสูง

